

ชัยชนะของคนไทยร่วมกันทั้งประเทศ

ประเวศ วะสี

(เขียนก่อนประกาศกฎอัยการศึก)

ถ้าเราคิดทำอะไรๆ แล้วมันวิกฤตจนไม่มีทางออก ถ้ายังคงคิดอย่างเดิมอีกก็คงจะออกจากวิกฤตไม่ได้ จะออกได้ก็ต่อเมื่อเปลี่ยนวิธีคิด

วิธีคิดแบบเดิมคือ การคิดเอาชนะคู่ต่อสู้

ฟังดูอาจจะรู้สึกว่าจะแปลก เพราะการต่อสู้ใดๆ ก็มีการคิดเอาชนะคู่ต่อสู้ทั้งสิ้น แต่ในการต่อสู้นั้นๆ บางครั้งเมื่อมาถึงจุดๆ หนึ่ง อาจเรียกว่า “จุดวิกฤต” (Critical point) ถ้ายังต่อสู้กันต่อไปเลยจุดวิกฤต กลับเสียหายใหญ่โต และไม่บรรลุผลในอุดมคติ ยกตัวอย่าง เช่น

(๑) อินเดียต่อสู้เพื่ออิสรภาพจากอังกฤษ อังกฤษนั้นผิดแน่ๆ ที่เข้ามายึดเอาอินเดียเป็นเมืองขึ้น และเคยยิงคนอินเดียที่ชุมนุมต่อต้านที่เมืองอมฤตสระตายหมดทุกคน แต่อังกฤษนั้นทรงแสนยานุภาพอันเกรียงไกรยิ่ง ทั้งๆ ที่เกลียดอังกฤษแสนเกลียด เมื่อต่อสู้กับอังกฤษมาถึงจุดหนึ่ง ต้องพลิกกลับมาร่วมมือกัน เพื่อให้ได้อิสรภาพโดยผู้คนไม่ต้องล้มตาย เพราะถ้าไม่เจรจากันด้วยดีอังกฤษก็อาจใช้พลังรบอันมหาศาลเข้าเข่นฆ่าคนอินเดีย

(๒) ที่แอฟริกาใต้ คนขาวเข้ามาปกครองกดขี่คนดำและมีการเหยียดผิวอย่างรุนแรง คนแอฟริกันต่อสู้ เคยต่อสู้โดยใช้อาวุธด้วย เนลสัน แมนเดลา ผู้นำการต่อสู้ถูกจำคุก ๒๗ ปี คนขาวไม่ยอมลงจากอำนาจเพราะกลัวคนผิวดำจะแก้แค้น ก็ค้ำยันกันอยู่อย่างนั้น ในที่สุดพลิกจากการต่อสู้เป็นความร่วมมือกัน ประเทศก็เป็นอิสระและมีประชาธิปไตย โดยคนดำกับคนขาวก็อยู่ร่วมกันอย่างสันติต่อมา

(๓) สงครามเวียดนาม คนเวียดนามต่อสู้กับอเมริกา คนเวียดนามตายไปกว่า ๒ ล้านคน ทหารอเมริกันตายไป ๕๐,๐๐๐ คน คนเวียดนามชนะในการรบแต่ไม่ได้หมายความว่า เอาชนะอเมริกา ซึ่งยังมีพลังรบและทรัพยากรอีกมหาศาลรวมทั้งมีระเบิดนิวเคลียร์ด้วย ทั้งๆ ที่เกลียดอเมริกันแสนเกลียด แต่เวียดนามก็ตกลงร่วมมือกับอเมริกา เมื่อมาถึงจุดๆหนึ่ง เพราะถ้ายังสู้รบเลยจุดนั้นไปจะเสียหายมาก ทำให้เกิดสันติภาพ รัฐมนตรีต่างประเทศทั้งสอง ฝ่ายได้รับรางวัลโนเบลสันติภาพ เดียวนี้เวียดนามกับอเมริกาก็เป็นมิตรกัน

การต่อสู้ก็มีเหตุปัจจัย หรือโครงสร้างของเหตุปัจจัยที่มาต่อสู้กันอย่างเอาเป็นเอาตาย แต่โครงสร้างของเหตุปัจจัยที่ทำให้มาต่อสู้กันเป็นสภาวะที่ดำรงอยู่ชั่วคราว เมื่อผ่านไปคู่ต่อสู้ ก็กลับเป็นมิตรกันได้ เช่น เยอรมันกับอเมริกัน เคยสู้กันอย่างเอาเป็นเอาตายในช่วง สงครามโลกครั้งที่สอง เดียวนี้ก็เป็นมิตรกันดี

การต่อสู้ทางการเมืองในประเทศไทย ณ บัดนี้มาถึงจุดวิกฤตแล้วหรือเปล่า ซึ่ง ถ้ายังต่อสู้กันเลยจุดนี้ไปจะเสียหายใหญ่โต

เพราะว่าขณะนี้สองฝ่ายที่ต่อสู้กันอยู่ ไม่ว่าจะฝ่ายหนึ่งจะอ้างความชอบธรรมใดๆ ก็ไม่ เป็นที่ยอมรับของฝ่ายตรงข้าม และสามารถต่อต้านได้ กล่าวคือ

ฝ่ายที่สนับสนุนรัฐบาล ต้องการเอาชนะด้วยการเลือกตั้ง โดยอ้างความชอบธรรม เรื่องประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ อีกข้างก็ไม่ยอมรับโดยอ้างว่าฝ่ายไหนใช้กลไกการ เลือกตั้งเข้ามาใช้อำนาจโกงกินและไม่ถูกต้องแบบเดิมๆ และจะขัดขวางการเลือกตั้ง แม้ ผิดกฎหมาย

ฝ่ายที่ต่อต้านรัฐบาล ต้องการเอาชนะด้วยการมีนายกษัตริย์คนกลาง ไม่ว่าจะพลิก แพลงด้วยวิธีใดๆ อีกฝ่ายก็ไม่ยอมรับ ถ้ามีการตั้งรัฐบาลนอกวิธีการเลือกตั้ง ฝ่ายต่อต้านก็จะ ต่อต้านทุกรูปแบบ รวมทั้งอาจใช้ความรุนแรงและทำสงครามใต้ดิน

ความขัดแย้งรุนแรงต้องมีที่สิ้นสุด จะคงอยู่ชั่วนิรันดร์ไม่ได้

เมื่อคิดเอาชนะกันฝ่ายทางตันไม่ได้ ก็หันกลับมาร่วมมือกันเสีย

ถ้าทุกฝ่ายที่ขัดแย้งต่อสู้กันพลิกกลับมาเป็นร่วมมือกัน สิ่งที่เป็นไปไม่ได้เป็นไปไม่ได้
ทันที ร่วมมือกันทำได้หลายอย่าง เช่น

(๑) ปรับปรุงกฎหมาย และกลไกการเลือกตั้ง แล้วมีการเลือกตั้ง

(๒) หลังเลือกตั้งร่วมมือกันตั้งรัฐบาลแห่งชาติ รวมตัวกันทุกภาคส่วนแก้ไขปรับปรุง
ประเทศชาติบ้านเมือง

ประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาที่ซับซ้อนและยาก ยามยากต้องรวมตัวกัน หยุดแยก
เป็นฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้านชั่วคราว สังคมตื่นตัวมากแล้ว สังคมจะทำหน้าที่ค้านได้ดีกว่าฝ่าย
ค้านในรัฐสภาถ้ารัฐบาลทำไม่ถูกต้อง ที่จริงการแบ่งเป็นฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้านอย่างตายตัว
เป็นความคิดที่เขยแล้ว มีฐานมาจากความคิดที่ตายตัวและแยกส่วนไม่สอดคล้องกับ
ธรรมชาติความเป็นจริง (พุทธธรรม) และวิทยาศาสตร์ใหม่

(๓) รัฐบาลและทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันปฏิรูปประเทศ โดยการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน
เพื่อสร้างสังคมที่เป็นธรรม โดยปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ สร้างพลังพลเมืองให้เป็นพลังที่
ขับเคลื่อนสังคมประชาธิปไตย มิใช่มีเพียงกลไกประชาธิปไตย กลไกประชาธิปไตยที่
ปราศจากพลังพลเมืองที่มีจิตสำนึกประชาธิปไตยไม่สามารถสร้างประชาธิปไตยที่แท้จริงได้

เราต้องสามารถลดความเหลื่อมล้ำลงให้ได้มากที่สุด ทั้งความเหลื่อมล้ำในศักดิ์ศรีของ
ความเป็นมนุษย์ และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรลุการเป็นสังคมแห่งความเสมอ
ภาค ภารดรภาพ และสมรรถภาพ

ต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น

(๔) ท่ามกลางวิกฤตทางการเมืองมีสิ่งที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นคือ ทุกฝ่ายมีความเห็น
ตรงกันว่าประเทศไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลงใหญ่โดยจะเรียกว่าปฏิรูปประเทศไทยหรือไม่ก็
ตาม คนไทยไม่เคยมีวัตถุประสงค์ตรงกัน มีแต่วัตถุประสงค์ของปัจเจกบุคคล ของกลุ่ม ของ
พวก ของพรรค ขององค์กร ของสถาบัน ซึ่งต่างและทอนกำลังกัน เพิ่งมีครั้งนี้ที่เห็นตรงกัน
ว่า ต้องปฏิรูปประเทศไทย

เมื่อเห็นตรงกันและมีการร่วมมือกัน ก็จะเป็นโอกาสครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของ
คนไทย ที่จะสร้างประเทศที่มีความเจริญอย่างแท้จริง อาจถึงขั้นเป็นยุคศรีอาริยะตามคำ
ทำนาย

(๕) วิกฤตจึงเป็นโอกาส ถ้าคนไทยรู้จักใช้โอกาสนี้ จะเป็นชัยชนะของคนไทยร่วมกันทั้ง
ประเทศ

ทุกฝ่ายจะสามารถพลิกกลับมารวมตัวกันดังกล่าวได้อย่างไร ได้เพราะเหตุปัจจัยอย่าง
ใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดจิตสำนึกว่ายามวิกฤตต้องรวมตัวกัน แม้แต่ตัวอมีบาซึ่งเป็นสัตว์เซลล์เดียว
ยามวิกฤตมันยังรวมตัวกัน
- (๒) สังคมกดดันหรือมีประชามติให้รวมตัวกัน
- (๓) กองทัพบังคับให้รวมตัวกัน
- (๔) พระสยามเทวาธิราช

การเกิดจากจิตสำนึกกับเจตนารมณ์ของสังคมถือเป็นดีที่สุด

.....